

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 25 czerwca 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 136 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, po rozpoznaniu wniosku z dnia 13 czerwca 2018 r., odmówił J. T. prawa do niezrealizowanego świadczenia po zmarłym T. T., z uwagi na złożenie wniosku o świadczenie po upływie 12 miesięcy od daty zgonu.

(decyzja – k. 65 akt ZUS).

W dniu 3 sierpnia 2018 roku wnioskodawczyni złożyła odwołanie od powyższej decyzji, wnosząc o jej zmianę, wskazując, że nikt nie poinformował jej o możliwości złożenia takiego wniosku, była pogrążona w żałobie i nie ze swojej winy nie dopełniła formalności. Wniosła o przywrócenie terminu do złożenia wniosku i uznanie, że wniosek został złożony w terminie.

(odwołanie - k.3-4).

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podnosząc argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, podnoszą także brak podstaw prawnych do przywrócenia terminu do złożenia wniosku.

(odpowiedź na odwołanie k. 6).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

T. T. pobierał emeryturę od 1 kwietnia 2005 r. Świadczenie było płatne do dnia 20 – go każdego miesiąca.

/decyzja – k. 33 akt ZUS/

T. T. zmarł w dniu 10 marca 2016 roku.

/odpis skrócony aktu zgonu – akta ZUS/

W dniu 13 czerwca 2018 r. J. T. złożyła wniosek o wypłatę niezrealizowanego świadczenia po zmarłym T. T..

/wniosek – akta ZUS/

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 116 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS / tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz.1383/ postępowanie w sprawach świadczeń wszczyna się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. (ust. 5).

Przepis art. 116 ust. 1 wprowadza generalną zasadę postępowania emerytalno-rentowego, tj. zasadę wnioskowości (fakultatywności). Działanie z urzędu w sprawach świadczeń ma charakter wyjątkowy i musi wynikać wprost z ustawy. To do osoby występującej o przyznanie czy przeliczenie świadczenia należy przy tym zarówno wystąpienie z samym

wnioskiem o przyznanie świadczenia, jak też zgromadzenie dokumentacji niezbędnej do uzyskania korzystnej decyzji organu rentowego. /tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 27 kwietnia 2017 r. ,III AUa 1219/16/

Stosownie do treści art. 136 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w razie śmierci osoby, która zgłosiła wniosek o świadczenia określone ustawą, świadczenia należne jej do dnia śmierci wypłaca się małżonkowi, dzieciom, z którymi prowadziła wspólne gospodarstwo domowe, a w razie ich braku - małżonkowi i dzieciom, z którymi osoba ta nie prowadziła wspólnego gospodarstwa domowego, a w razie ich braku - innym członkom rodziny uprawnionym do renty rodzinnej lub na których utrzymaniu pozostawała ta osoba.

Zgodnie z ust. 3 tego przepisu roszczenia o wypłatę świadczeń, o których mowa w ust. 1, wygasają po upływie 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, której świadczenia przysługiwały, chyba że przed upływem tego okresu zgłoszony zostanie wniosek o dalsze prowadzenie postępowania.

Brzmienie art. 136 ust. 3 nie pozostawia wątpliwości co do tego, że warunkiem ubiegania się o prawo do niezrealizowanego świadczenia należnego zmarłemu jest złożenie przez osobę ubiegającą się o to świadczenie wniosku, o którym mowa w przywołanym przepisie (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 25 kwietnia 2013 r., III AUA 257/13, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 29 grudnia 2015 r. III AUa 1069/15).

Jednocześnie brak jakichkolwiek ustawowych przesłanek do przedłużania lub przywracania terminu do zgłoszenia wniosku o wypłatę niezrealizowanych świadczeń w razie upływu 12-miesięcznego okresu do złożenia wniosku w tym przedmiocie (wyrok SA w Katowicach z dnia 14 września 2005 r., III AUa 865/04, LEX nr 164653; zob. także wyrok SA w Lublinie z dnia 25 kwietnia 2013 r., III AUa 257/13, LEX nr 1314809).

Bowiem artykuł 136 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ma kategorię brzmienie w zakresie terminu wygaśnięcia roszczeń objętych jego dyspozycją i brak jest jakichkolwiek ustawowych przesłanek do jego przedłużenia czy przywrócenia.

Także zasady współzycia społecznego nie mają zastosowania w świetle wygaśnięcia prawa do wypłaty niezrealizowanych świadczeń. Prawo do świadczeń z ubezpieczeń społecznych jest ustalane jedynie w sytuacji spełnienia ustawowych przesłanek, zaś wobec braku spełnienia choćby jednej z takich przesłanek prawo do świadczenia nie powstaje.

W rozpoznawanej sprawie było bezsporne, iż wnioskodawczyni złożyła wniosek po upływie 12 miesięcznego terminu, zatem jej roszczenie wygasło. Podnoszone przez nią okoliczności dotyczące przyczyn uchybienia terminowi (pozostawanie w żałobie i brak pouczenia) pozostają, w świetle powyższych rozważań, bez znaczenia dla rozstrzygnięcia, bowiem brak jest podstaw prawnych do rozważenia możliwości przywrócenia tego terminu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.